

Saksframlegg

REGNSKAPSRAPPORT ETTER 1. TERTIAL 2005

Arkivsaksnr.: 04/33847

Forslag til innstilling:

1. Bystyret vedtar følgende endringer i vedtatt budsjett for 2005:

- Inntekt- og formuesskatten økes med 15 mill. kr
- Eiendomsskatten reduseres med 22 mill. kr
- Avsatt reserve til dekking av årets lønnsoppgjør reduseres med 18 mill. kroner som følge av lavere lønns- og prisvekst.
- Budsjettet til helse og velferd økes med til sammen 13,7 mill. kroner. Av dette går 11,0 mill. kroner til dekking av tiltak for utskrivingsklare fra St.Olav og 2,7 mill. kroner til dekking av økte utgifter matproduksjon, økte utgifter bydelskafeer mv. slik det framgår av rådmannens saksframlegg.
- Trondheim brann- og redningsvesens budsjett økes med 1,0 mill. kr
- Inndratte midler etter reglement for inntrekk og påplusing på til sammen 7 mill. kroner disponeres til dekking av økte budsjetttrammer.
- Rådmannen gis fullmakt til å fordele midler på budsjettkapitler og poster.

2. Bystyret tar for øvrig rådmannens saksframlegg til etterretning.

1. INNLEDNING

Hensikten med tertialrapporten er å :

- Gi et helhetlig bilde av kommunens økonomiske stilling ved utgangen av 1. tertial og anslå hvordan resultatet blir ved utgangen av året.
- Gi tilstrekkelig informasjon om det enkelte tjenesteområde sin økonomiske situasjon og anslag på årsresultat.
- Forklare årsaker til at det er avvik mellom regnskapet og vedtatt budsjett.
- Komme med forslag til hvordan avvik kan avvikles/reduceres

I rapporten som følger nedenfor har jeg jeg gjort rede for kommunens økonomiske stilling ved utgangen av 1. tertial 2005. Rapporten viser at det på noen områder er et betydelig avvik mellom vedtatte budsjettrammer, regnskap og forventet resultat ved utgangen av året. Situasjonen påkrever innstramningstiltak i resten av året og med videreføring inn i 2006.

I denne rapporten legges det også frem en redegjørelse om investeringsprosjektene, slik som nedfelt i investeringsreglementet.

2. DRIFT

2.1 SAMMENDRAG DRIFT

I tabellen nedenfor presenteres det forventete resultatet for tjenesteområdene for året, før og etter tiltak iverksettes. Årsaker til avvik og forslag til tiltak beskrives i kap. 2.3

Trondheim kommune

Tall i mill kr

	Revidert budsjett - netto budsjett	Prognose årsavvik før tiltak	Prognose årsavvik etter tiltak
Rådmannen	78634	0	0
Interne tjenester	203045	-6000	0
Andre tjenester under rådm.	23695	-600	0
Folkevalgte- og bystyresekr.	33375	0	0
Skoler	1021551	0	0
Barnehager	48090	0	0
Barne- og familietjenester	326024	-4500	-3000
Forvaltningstj helse og velferd	292111	-26780	-18000
Oppfølgingstj helse og velferd	191954	-5600	0
Hjemmetjenester	549769	-15000	-11000
Helsetjenester	146463	-600	0
Institusjoner	478728	-3300	-2700
Plan- og bygningstjenester	20013	0	0
Miljø- og landbrukstjenester	16443	0	0
Boligtjenester	27601	1000	1000
Tekniske tjenester	-9025	0	0
Brann- og feiertjenester	60755	-1500	-1000
Kultur	271539	0	0
Eiendomsforvaltning	-233670	0	0
Lønnsreserve	37400	10000	10000
Redusert prisstigning		8000	8000
Frie inntekter, inkl eiend.skatt	-3497000	15000	15000
Eiendomsskatt	244000	-22000	-22000
Renter og utbytte	334400	0	0
Påplussing/Inntrekk	0	7200	7200
Sum		-44680	-16500

Tabellen viser at regnskapstall per utgangen av 1. tertial 2005 gir en prognose for året som helhet med en ubalanse på 15,5 mill kr etter foreslåtte tiltak. Jeg understreker at prognose med basis i regnskapstall etter 1. tertial er usikker og at effekten av foreslåtte innstramningstiltak er beheftet med usikkerhet.

I revidert nasjonalbudsjett (RNB) har staten nedjustert kommunenes skatteinntekter med 650 mill kr, og antatt at dette balanseres ut mot en lavere pris- og lønnsøkning enn forutsatt i Statsbudsjettet. Inntektene fra eiendomsskatt forventes å bli ca 22 mill kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes et lavere skattegrunnlag enn tidligere antatt og tilbakebetaling til de som i utgangspunktet har betalt for mye og har fått vedtak om fritak. En reduksjon av skattegrunnlaget kommer som følge både av feilrettinger og som resultat av klagesaksbehandlingen.

Pris- og lønnsveksten forventes å bli noe lavere enn forutsatt for vedtatt budsjett. Dette gir et handlingsrom på ca 18 mill kr.

Systemet med påplussing/inntrekk for enhetenes regnskap for 2004 gir et positivt bidrag for bykassen på ca 7 mill kr. Dette foreslår jeg avsatt til delvis dekning av ubalansen i budsjettet.

Det ligger an til merforbruk innen noen tjenestoområder. For de fleste områder som har hatt et merforbruk gjennom det første tertialet blir det nå foreslått og igangsatt tiltak for å nå balanse ved årets slutt. På

Trondheim kommune

sosialtjenesteområdet er imidlertid ubalansen mellom budsjetttramme og forbruk så stor (25-30 mill kr før tiltak) at jeg ser liten mulighet til å nå balanse på dette området.

I omtalen av hvert enkelt tjenesteområde under er det redegjort for årsakene til avvik mellom budsjetttramme og forventet resultat ved slutten av året, og det foreslås tiltak for å redusere merforbruket.

Tallenes tale er klar; vi har fortsatt et høyere forbruk enn vår økonomiske evne på en del områder, men de viser også at vi er på rett vei innenfor flere områder hvor det gjennom flere år har vært ubalanse mellom økonomiske rammer og aktivitet. Situasjonen påkrevder fortsatt nøkternhet i forbruket på alle hold i kommunen.

2.2 TJENESTE- OG BUDSJETTOMRÅDER

Rådmannen

Pronose basert på regnskap etter 1. tertial tilsier balanse ved årets slutt for ordinær drift.

Interne tjenester

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<ul style="list-style-type: none">• Portokostnader høyere enn budsjettet, merkostnad på 0,8 mill kr• Lagringskapasiteten overstiger avtalte nivåer bla. pga økt scanning i kommunen. Merkostnader på ca 1,2 mill kr• Overtallige uten tjenestestedtilhørighet som belastes personaltjenesten• Noe tilpasningsproblemer ved enkelte av enhetene	<ul style="list-style-type: none">• Enheter med merforbruk pålegges å iverksette tiltak for å gå i balanse.• Når det gjelder økte portoutgifter og økte utgifter som følge scanning av innkommen post etc vil det bli iverksatt generelle tiltak i organisasjonen da dette gjelder utgifter som berører alle enheter.

Andre tjenester under rådmannen

Regnskapet per 1. tertial indikerer merforbruk på 0,6 mill kr før tiltak.

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<ul style="list-style-type: none">• Hovedstevnevitne har mindreinntekter pga nedgang i saksmengden.	<ul style="list-style-type: none">• Forutsettes at utgiftssiden tilpasses den reduserte saksmengden.

Folkevalgte

Prognosen etter 1.tertial 2005 tilsier balanse.

Skoler

Prognosen etter 1.tertial 2005 tilsier balanse.

Trondheim kommune

Barnehager

Prognosen etter 1.tertial 2005 tilsier balanse på barnehageområdet. Prognosen forutsetter at staten fullfinansierer nye barnehageplasser og økt tilskudd til private barnehager som følge av endring i Forskrift om likeverdig behandling fra 1. august 2005. Hvor mye skjønnsmidler kommunen totalt får fra staten i 2005, blir først klart på slutten av året.

Barne- og familietjenester

Prognosen for årsresultatet er et merforbruk på 3 mill kroner etter tiltak. Dette utgjør 0,9 % av netto driftsbudsjett på 326 mill kroner. Rådmannen vil fortløpende vurdere tiltak for å bringe budsjettet i balanse og for å møte ytterligere press på tjenestetilbudet.

I forslaget til revidert nasjonalbudsjett er det lagt inn en bevilgning på 100 mill kroner til det statlige barnevernet, en økning på 5,6%. Trondheims andel av dette forventes å være vel 4 mill kroner. Bevilgningen er knyttet til at økningen i antall barn under omsorg er større enn forutsatt i 2004, og det forventes fortsatt vekst i 2005. I henhold til avtalen med staten skal bevilgningen til barnevernsforsøket i Trondheim følge veksten i det statlige barnevernet. Forventet statstilskudd er lagt inn i prognosen.

Som i statens barnevern, har også antall barn med tiltak utenfor hjemmet i Trondheim økt mer enn forutsatt. Veksten er 9,6% i 1. tertial, som er 1,6% over antatt vekst i alle målgrupper i budsjettet for 2005. Den største økningen er registrert i antall barn plassert i institusjon med 15%.

Prognosen for barnevernstiltak er lagt etter en avveining mellom forbruk hittil i år, hva som er forpliktet i år, og opplysninger som er kjent angående tilfang og avgang. Avganger og kostnadsreduksjoner forventes i prognosen å oppveie veksten for resten av året. Prognosen er beheftet med usikkerhet, spesielt i forhold til:

- Hvordan veksten i barnevernstiltak blir for resten av året
- Om det kommer flere kostnadskrevende brukere
- Hvordan prissetting og beleggsprosent på egne institusjoner slår ut

Avlastningstjenesten har iverksatt en rekke tiltak for å bringe budsjettet i balanse, blant annet stopp i alle nye søknader om privatavlastning. Videreføres allerede eksisterende vedtak med samme omfang som ved inngangen av 2005, vil enheten likevel få et merforbruk på 1,5 mill kroner. For å unngå overskridelser tar rådmannen sikte på å redusere satsene for privatavlastere fra 1. september 2005. En slik reduksjon anses forsvarlig ut fra nivået på tilsvarende godtgjøring i sammenlignbare kommuner, der Trondheims satser ligger svært høyt.

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<p>Prognostisert merforbruk på Forvaltning 5,5 mill:</p> <ul style="list-style-type: none">• Høyere vekst i antall barn enn antatt i budsjettet• Nye kostnadskrevende brukere• Fullt belegg på egne korttidsplasser (Catharinasenteret) har medført kjøp av flere private plasser• Reforhandling av avtale med Heggli har dratt ut i tid og institusjonen har vært uten klienter i 1. tertial. Plasser til aktuelle brukere har blitt kjøpt i andre private institusjoner• Mange fylkesnemndsaker har medført høyere	<ul style="list-style-type: none">• Reforhandlinger av døgnpris for enkelte kostnadskrevende brukere• Generell innstramming i enkeltvedtak om tilskudd til ferie ol• Bedre samarbeid med HV når det gjelder overgangen fra barn til voksen• Økt aktivitet på alternative tiltak for å unngå institusjonsplasseringer• Redusert prisnivået ved kjøp av institusjons-plasser gjennom

Trondheim kommune

<p>utgifter til saksbehandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effekten av reduksjon av minstestandarder for omsorgslønn og støttekontakt er mindre enn forventet <p>Prognostisert mindreforbruk byomfattende tiltaksenheter 1,3 mill:</p> <p>Mindreforbruk Omsorgsenheten for barn og unge, 3 mill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduserte lønnskostnader pga færre ansatte og redusert vikarinneleie, samt økte inntekter <p>Merforbruk Ressurssenteret for barn og unge, 1,7 mill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økte driftskostnader på Catharinasenteret som følge av høyt belegg • Opprettelse av skjermingstiltaket Kraftklinikken (husleie og andre driftskostnader) • Ekstrabemannning på skjermingstiltak (RBU) Kraftklinikken som følge av fullt belegg på Catharinasenteret • Ubalanse mellom ramme og antall ansatte 	<p>forhandlinger og avtaler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre et riktig kostnadsnivå på egne institusjoner • Effekt av reduksjon av minstestandarder for omsorgslønn og tilrettelagt fritid • Reduksjon i kvalitetsutviklingsprogrammet med 0,9 mill kroner <ul style="list-style-type: none"> • Alternative opplegg for skjerming vurderes • Det er satt i verk tiltak for å løse ubalanse i årsverk i samarbeid med personaltjenesten • Omdisponere egne ansatte til statlig finansiert prosjekt psykiatri storby, 0,4 mill kr • Andre tilpasninger, 0,2 mill
--	---

Forvaltningstjenester helse og velferd

1.tertialrapport viser et merforbruk på 26,78 mill kr. Dette består i all hovedsak av et merforbruk på økonomisk sosialhjelp, men også noe på BPA (brukerstyrt personlig assistent) og trykghetsalarm.

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<p>Sosialhjelp: Området økonomisk sosialhjelp rapporteres fra enhetene til et merforbruk på 27,8 mill kr.</p> <p>1. 2005- budsjettet for økonomisk sosialhjelp ble redusert med 8 mill kr til ulike tiltak, noe som skulle gi seg utslag i reduserte utbetalinger.</p> <p><u>Disse tiltakene var:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2,0 mill kr reduksjon som effekt av bedre samhandling mellom oppfølging og forvaltning - 2,0 mill kr reduksjon, sosialhjelpsutgifter til flyktninger - 3,0 mill kr reduksjon, styrkning Oppfølging og Arbeid & Kompetanse. - 1,0 mill kr reduksjon, økt ramme Stavne gård grunnet "tilleggsytelser til deltagere". Siden enhetene har vansker med å 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivt jobbe med å redusere de skjønnsmessige utbetaling av ytelser ut over normalsatser over sosialhjelpsbudsjettet reduseres. 1,5 mill kr. 2. Prosjekt "utkastelse" der vi aktivt jobber for å unngå at personer blir kastet ut av sin bolig fordi de ikke kan betale vil kunne bidra til en innsparing på opptil 1 mill kr i reduserte restanseutbetalinger. 3. Bedre samhandling mellom forvaltning og oppfølging. 1 mill kr. 4. Intensivere arbeidet med å få klienter over på ordningen for sosialt yrkeshemmede (A-etat). 1 mill kr 5. Besparelse ved å kutte utbetaling av ytelser når det foreligger brudd på vilkår . 0,3 mill kr. 6. En nylig avsluttet prosess med A-etat skal sikre bedre rutiner i forhold til innkreving og oppfølging av refusjonskrav. Forutsetter refusjonsinntekter (inkl. Trygd) tilsvarende nivået i 2004, 1,5 mill kr. 7. Krav om mindreforbruk ved Saupstad Sosialtjeneste,

Trondheim kommune

<p>dokumentere positive økonomiske effekter av tiltakene, kan det tyde på at en delvis har forskuttert en urealistisk effekt her.</p> <p>2. Refusjonsinntektene fra A-etat og Trygd rapporteres med mindreinntekter på ca 1,5 mill kr.</p> <p>3. Økonomisk sosialhjelp viste ca 10 mill kr i merforbruk i 2004; et nivå som ble videreført inn i 2005. Hovedparten av dette merforbruket kom i siste halvdel av 2004 og var ukjent på det tidspunktet da rådmannen utarbeidet sitt budsjettforslag for 2005 i oktober 2004 og da budsjettet ble vedtatt.</p> <p>4. Det er en betydelig økning i utbetaling av ytelser til boutgifter. Veksten i disse ytelsene har vært på ca 15 mill kr (dvs. 16 %) fra 1.tertial 2004 til 1.tertial 2005. Denne veksten overstiger den veksten som utviklingen i samfunnet for øvrig viser til. En av årsakene til det er at statlige attførings- og trygdeordninger er innskjerpet bla mht reduksjoner i husholdningsstønader og dagpenger. Utgifter til livsopphold (der stønadsatsene inngår) er omtrentlig stabil.</p> <p>5. Vi ser omtrent samme utvikling skjer også i de andre større byene vi har innhentet opplysninger fra.</p>	<p>dvs 1 mill kr mindre uttak fra sosialhjelpsbudsjettet.</p> <p>8. Bedre klientutveksling mellom Arbeid & Kompetanse og Saupstad Sosialtjeneste, slik at opphopning av de som venter på tiltaksarbeid reduseres. 0,5 mill kr.</p> <p>9. Kompetanseoverføring fra VI-prosjektet slik at læringen fra Saupstad kan komme til nytte på de øvrige bydelene. I dette ligger også bistand fra VI-prosjektet til saksbehandlere.</p> <p>10. Enhetsledere arbeider aktivt med interne rutiner for å redusere utgiftene.</p> <p>11. Igangsetting av klientkartlegging og analyse av forskjellene mellom bydelene; spesielt gjelder dette en bestemt bydel.</p> <p>Disse tre siste punktene forventes å ha en effekt som bidrar til ca 0,5 mill kr. i innsparing.</p>
<p>BPA (Brukerstyrt personlig assistent) rapporterer et merforbruk på 2,9 mill kr. Dette skyldes et overheng fra 2004 samt nye brukere.</p>	<p>Ytterligere vekst utover dette skal dekkes inn med avsatte midler til nye brukere i hjemmetjenesten. Dette fordi disse brukerne ellers ville ha fått sine behov dekket via vedtak om hjemmetjeneste.</p>
<p>Det rapporteres et mindreforbruk på 2,9 mill kr innenfor budsjettområdet for transport for eldre og funksjonshemmede noe som bl a skyldes gunstige transportavtaler.</p>	<p>Prognosen på området forvaltning forutsetter et ytterligere mindreforbruk på 0,5 mill kr, ved at det ikke sendes ut ekstrabonger mot slutten av året.</p>
<p>Et økt antall trygghetsalarmer viser at etterspørselen har økt etter at egenadelen falt bort, og det representerer et merforbruk på ca 1 mill kr. Kommentarer i enhetsrapportene kan tyde på et overforbruk på disse alarmene i forhold til virkelig behov.</p>	<p>Om man gjennomførte egenandel på trygghetsalarm ville det kunne gi en effekt på ca 3 mill kr for 2005 (6 mill kr i helårseffekt). Rådmannen har ikke foreslått det som tiltak for å redusere merforbruksprognosen.</p>

Hovedfokuset nå er å få enda bedre forklaringer på og kontroll over avviket innenfor utbetalinger av sosialhjelp. En oversikt av gjennomsnittlig antall klienter pr måned fra 2002 til første kvartal 2005 viser **stabilitet i klient-tallet** på ca 2170-2190 i gjennomsnitt pr. måned. Når det gjelder kostnadssiden viser den en vekst inkl. at stønads lengden har økt. (2003: gj. snitt utbetaling pr klient pr måned kr 7.633, 2004: gj.snitt utbetaling pr klient pr måned kr 7.815 og 1. tertial 2005 viser en gj.snitt utbetaling pr klient pr måned kr 7.949).

Trondheim kommune

Utviklingen innenfor dette området inneholder mange usikkerhetsmomenter og kompleksiteten i årsakssammenhengene er store. Det er bl a vanskelig isolert sett å anslå effektene av de tiltak som er lagt inn i 2005-budsjettet; det er mulig at tiltakene har hatt helt eller delvis effekt isolert sett., men det er mange andre forhold som påvirker utbetalingene slik at nettoeffekten er svært vanskelig å uttale noe eksakt om. Dette gjør at prognosearbeidet er utfordrende og krever stor grad av faglig involvering for å få et godt fundament for tallene. Det arbeides aktivt med å finne gode forklaringsfaktorer for klientutviklingen. En hovedmålsetting for det videre arbeidet må være å få ned klientantallet. Når vi nå vet at antallet fattige øker i Norge kan dette synes svært vanskelig. Det må jobbes fra politisk hold med å få bedre generelle ordninger til innbyggerne samtidig som at vi intensiverer arbeidet med å finne alternativer til økonomisk sosialhjelp til klientene. En beregning viser at antallet må ned med ca 170 klienter for å nå dagens budsjettnivå, gitt at satsen er uforandret.

Effekten av tiltaksarbeidet i enhet for Arbeid & Kompetanse er vanskelig å måle. Det forhold at vi klarer å holde antall klienter nogen lunde stabil, og ikke øker til tross for at det nasjonalt de siste to år har blitt 25 prosent flere fattige, skulle tilsi at vi klarer å hente ut positive effekter av tiltaksarbeidet. Helt ny norsk forskning viser at det er vanskelig å få sosialklienter over i lønnet arbeid på permanent basis. Svært mange av de som deltar i tiltak kommer igjen som klienter; noe som kan tyde på at vi nå arbeider med en svært tung gruppe som står i fare for å bli mer varig utstøtt fra arbeidsmarkedet. Arbeidsmarkedet stiller tøffe krav til de ansatte. Forskjellen mellom de som mestrer et stadig tøffere arbeidsmarked og de som ikke gjør det er blitt tydeligere de siste årene. Dette er forhold som det er vanskelig å påvirke for sosialarbeidere. Alternativet til deltagelse gjennom Arbeid & Kompetanse er ofte passiv mottak av ytelse; noe som er et klart dårligere tilbud enn det vi har i dag. Vi kunne kanskje kutte på utgifter til tiltak uten at sosialhjelpsutgiftene økte, men det ville bety en betydelig forringet livskvalitet for dem dette gjelder. Oppfølgingstjenestene jobber med grupper som har særlige problemer med å komme i jobb. Dette er faktorer som tilsier at vi, i likhet med andre kommuner, har vært for optimistiske i våre økonomiske anslag når vi har vurdert mulighetene for å komme over i permanent lønnet arbeid.

Målsetting om å redusere utgiftene til ytelse av økonomisk sosialhjelp som passiv ytelse krever tiltak som er faglig vurdert og begrunnet. Mulig løsning som kan evalueres og konsekvensutredes med et mer langsiktig perspektiv, er å se nærmere på mulighetene for å la klienter få arbeidstrening innenfor sin restarbeidsevne innenfor egne kommunale enheter. For å få til dette må man finne frem til kommunale virksomheter som kan fristille kapasitet og aktivisere klienter. Dette vil si at denne formen for tjenesteproduksjonen erstatter utbetaling av økonomisk sosialhjelp med avlønning fra det ordinære lønnsbudsjettet i den virksomheten klienten utfører arbeid innenfor.

Erfaringene så langt med et organisatorisk skille mellom forvaltning og tiltak innen sosialområdet er at vi kanskje så langt ikke har klart å sikre godt nok den løpende dialogen mellom de som fatter vedtak og de som står for tiltakene. Vi leter hele tiden etter en pragmatisk og fornuftig rollefordeling der samhandlingen mellom aktørene ikke skal lide. Vi vil jobbe videre for igjen å sikre en større felles forpliktelse der fagpersoner fra Forvaltning, Arbeid & Kompetanse (tiltaksarbeid) samt Oppfølgingstjenestene møtes for sammen å arbeide aktivt med utvalgte satsningsklienter for å raskt finne frem til varige og riktige ytelse. Omorganiseringer kan ofte medføre økte driftskostnader. Men det har vært helt nødvendig å endre vårt system i Trondheim når vi også vet at NAV-reformen (Ny arbeids og velferdsforvaltning) blir besluttet i Stortinget i juni. Vår modell er godt tilpasset reformen som kommer.

Saksbehandlingsrutiner bør i størst mulig grad styre vedtakene gjennom fastsatte satser og normeringer for å sikre likebehandling, og en mindre grad av skjønn. I og med at vi nå ligger svært nær (i noen tilfeller over) statens satser for sosialhjelp tilsier dette at behovet for ekstraytelser reduseres.

I tillegg til disse ovennevnte tiltakene og vurderingene, har Rådmannen vurdert å foreslå å reversere økningen i sosialhjelpssatsene; dvs. redusere sosialhjelpssatsene igjen fra og med siste halvdel av 2005, noe som kan forventes å ha en delårseffekt på 2,5 mill kr. Rådmannen har vurdert dette til å være svært uheldig og har derfor ikke foreslått det som tiltak for å kunne redusere merforbruksprognosen ytterligere.

Oppfølgingstjenester helse og velferd

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<p>Dagtilbud for yrkeshemmede: Aktivitetsnivået og presset i tjenestetilbudet er større enn budsjetterammen. Det vises til egen sak om dette som vil komme. Enhetene melder et merforbruk før tiltak på 5 mill kroner. Dette inkluderer inntak av og planlegging av tilbud til nye brukere fom høst 2005 som ennå ikke er effektuert.</p> <p>Tiltak planlegges iverksatt fra 1. juni med balanse i aktivitet og budsjett.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Administrative kutt i driftssiden • Utsette oppstart av nye tilbud, ingen får økt sitt tilbud. • Endring av tilbud til enkelte der dette kan gjøres uten at det fører til for omfattende ulemper for bruker, eller økning av utgifter på andre budsjettområder. • Bemanningsreduksjon, færre ansatte pr bruker, redusere reiseavstander/transportkostnader, redusere indirekte brukertid • Redusere individuelle tilbud og satse mer på gruppetilbud. • Redusere omfanget av de mest kostbare tilbudene. Færre kombinasjonstilbud.
<p>Voksenopplæring: En enhet melder om press i rammen grunnet økte kostnader i nye lokaler (flyttet inn vår 2004).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enheten har innført administrative kutt, blant annet ved innkjøpsstopp.

Helsetjenester

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<ul style="list-style-type: none"> • Merforbruket er knyttet til større befolkningsvekst enn forutsatt i budsjettet som igjen utløser økt tilskudd til fastleger • Merforbruk knyttet til vaksinasjon 	<ul style="list-style-type: none"> • Økte satser på vaksinasjonskontoret. Kommer tilbake til bystyret med egen sak. • Resten av merforbruket skal håndteres av enhetene selv.

Hjemmetjenester

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<ul style="list-style-type: none"> • Hovedårsaken til merforbruk er kostnader knyttet til utskrivningsklare 11 mill. • Hjelp til psykisk utviklingshemmede har et samlet merforbruk på ca. 6 mill. ca. 3 mill. av dette blir dekt opp av et mindreforbruk på hjemmebasert eldreomsorg. • Nye BPA vedtak 1 mill. 	<ul style="list-style-type: none"> • De enhetene innenfor hjelp til psykisk utviklingshemmede som har merforbruk, skal være i balanse iløpet av sommeren. 3,7 mill. • Utsetter oppstart av vert i omsorgsbolig 0,3 mill. • Merforbruk knyttet til utskrivningsklare vil bli dekt inn av omdisponeringer av totalbudsjettet 11 mill.

Hovedproblemet knyttet til økonomistyring innenfor hjemmetjenesten dreier seg nå om tjenester til utviklingshemmede. Av 38 boliger for psykisk utviklingshemmede har 23 et prognostisert merforbruk. Av disse har 6 prognoser på merforbruk på mer enn 0,5 mill.. Det arbeides godt på sonene med å rydde i dette merforbruket. Rådmannen vil i løpet av sommeren legge fram en sak om tilbudet til utviklingshemmede med forslag til mer langsiktige tiltak for både økonomistyring og bruk av ressurser. Presset på flere vedtak om BPA er meget stort og vil bli større ut fra statlige signaler om at

Trondheim kommune

rettighetene på området skal styrkes. I praksis fører dette til mer 1:1-tjenester, noe det både på kort og lang sikt vil bli vanskelig å finne ressurser til. Jeg vil understreke at driften slik den er pr. i dag har en merforbruksprognose på 4 mill. Med hard økonomistyring på de få enhetene som nå sliter, mener jeg dette kan hentes inn igjen i siste halvdel av 2005.

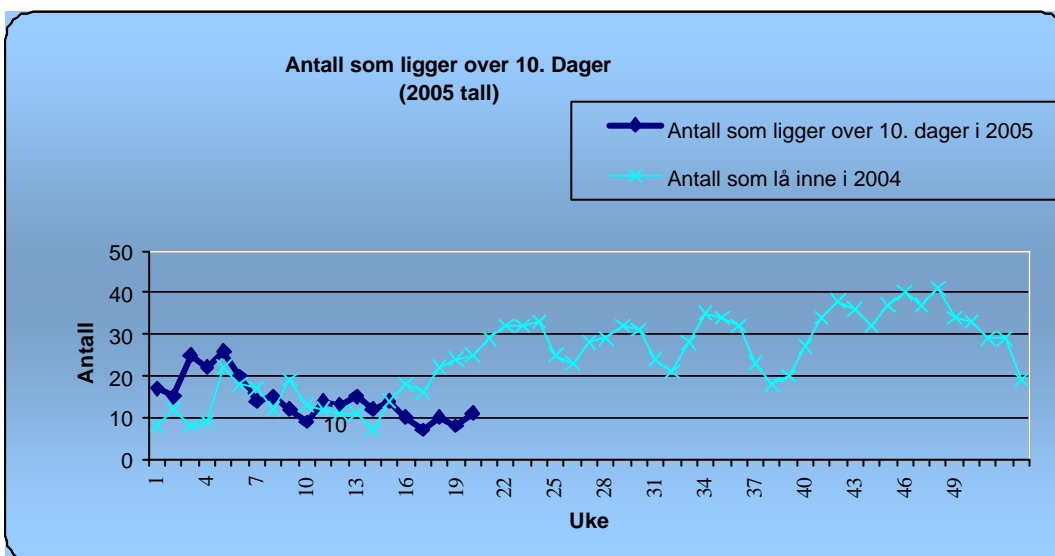
Utskrivningsklare:

Det er i budsjettet for 2005 satt av **12,9 mill.** for å håndtere utskrivningsklare, noe som ikke er nok i forhold til presset på området. Ut fra den utviklingen vi har sett i vår og de ekstratiltak som nå er planlagt, tror rådmannen at vi i løpet av sommeren/ tidlig høst bør være i stand til å overholde avtalen som er inngått med St. Olav på dette området (Aldri flere enn 15 utskrivningsklare og ingen skal ligge lenger enn 10 dager).

- Prognosen for utbetalinger til St. Olavs er ca. **12 mill.** forutsatt at tiltakene har den tilsluttede effekt. I 2004 betalte vi 22 mill. Som vi ser av figuren under er det en forbedring i antall utskrivningsklare i de 21 første ukene i 2005 i forhold til 2004.
- Dagplasser i sykehjem **1 mill.**
- Det er iverksatt ekstraplasser til en kostnad på **3,5 mill.**
- Ytterligere 20 fortetningsplasser **3,5 mill**
- Det påløper husleiekostnader på Munkvoll på **1,5 mill**
- Ekstra sykehjems plasser på Munkvoll for å avhjelpe utskrivningsklare **2,2 mill.**

Samlet merforbruk utskrivningsklare 11 mill.

Figur: Utvikling i antall utskrivningsklare 2004 og 2005

Institusjoner

Årsak til avvik	Tiltak for å redusere avvik
<ul style="list-style-type: none">TK er jfr. voldgiftsdom i "kjøkkensaken" pålagt og dekke merkostnaden Trondhjem Hospital og Bakklandet menighet omsorgssenter har pga. egenproduksjon av mat 1,5 mill.Rehabilitering går med merforbruk 0,1 mill. Merforbruket er mye høyere pr. i dag, men omfattende tiltak vil bli iverksatt for å bringe budsjettet i balanse.Produksjonskjøkkenet melder balanse, men bydelskafeene går fortsatt med merforbruk 1,0 mill. Årsaken til dette er at bydelskafeene var forutsatt overført til annen aktør fra 01.01.2005.Tilførsel av driftsmidler for HDO plasser til private. 0,5 mill.	<ul style="list-style-type: none">Driftsavtalene med Trondhjem Hospital og Bakklandet Menighet Omsorgssenter går ut i løpet av 2007. Matleveranse fra Trondheim kommunes produksjonskjøkken vil bli tatt inn som et eget punkt i de nye avtalene. I tråd med tidligere budsjettvedtak er effekten ved å overføre budsjettmidler i hht. marginalkost til stiftelsenes egen matproduksjon benyttet til å opprette 4 ambulerende aktivitetstillinger. Disse setter i gang aktiviteter i sykehjem og omsorgsboliger der det ytes heldøgns omsorgstjenester. Rådmannen anser dette som et svært positivt bidrag inn i tjenesten, og vil ikke avvikle dette tilbudet for å dekke inn kostnadene forbundet ved voldgiftsdommen.Mange enheter har iverksatt omfattende tiltakspakker for å bringe budsjettet i balanse. Effekten av tiltakene blir målt frem mot 2. tertial.Deler av bydelskafeene er overført til annen aktør medio 2005,Ikke fordeling av 0,6 mill. kr. til de 5 største sykehjemmene vedtatt i sak nr. 0205/04, ny nattvaksordning innenfor helse og velferdstjenesten. Rådmannen har fått innspill fra berørt privat aktør om at det er problematisk at midlene ikke fordeles, men rådmannen mener til tross for dette at tiltaket er forsvarlig.

Kultur

Forbruket ved tjenesteområde kultur er ved utgangen av 1ste tertial i samsvar med budsjett og det forventes at området går i balanse.

Kirkelig fellesråd

Kirkelig fellesråd hadde driftsunderskudd både i 2003 og i 2004. Samlet har de nå et akkumulert underskudd på ca. 3,4mill. I 2004 ble det igangsatt ulike innsparingstiltak som er videreført i 2005. Stram budsjettkontroll, reduserte midler til drift/vedlikehold av kirker/kirkegårder og en del vakante stillinger er ikke besatt. Gudstjenester og seremonier blir gjennomført som planlagt, men det vil bli noe redusert aktivitet i sommermånedene. Tiltakene medfører at kirkevergen etter 1. tertial 2005 melder at driften er i samsvar med budsjettet.

Pirbadet.

Trondheim kommune

Pirbadets resultat er etter første kvartal i samsvar med budsjettet. Det arbeides med ferdigstilling av byggetekniske mangler.

Eiendomstjenester

Regnskapet per utgangen av 1. tertial tilsier balanse mellom regnskap og budsjett ved årets slutt.

Boligtjenester

Den ordinære driften ved enheten ligger på linje med budsjettet. Når det gjelder den kommunale bostøtten er det for tidlig på året til å gi noen sikker prognose, men foreløpige analyser tyder på at man kommer til å bruke 1 million mindre enn budsjett.

Plan og bygningstjenester

Så tidlig på året er prognosen nødvendigvis svært usikker, men med den informasjonen man besitter i dag er det ikke grunn til å tro at det blir avvik fra budsjettet.

Miljø og landbrukstjenester

Forbruket ved miljø og landbruksenheten og Næringsmiddelkontrollen er i samsvar med budsjett.

Brann og redningstjenesten

Trondheim brann- og redningstjeneste har et prognostisert merforbruk på 1,0 – 1,5 mill. kroner selv etter en stram styring av økonomien.

Basert på en foreløpig gjennomgang, ser det ut til å være lite rom for å hente inn dette merforbruket og samtidig opprettholde beredskapen på det nivået bystyret har vedtatt.

Jeg er derfor innstilt på å foreslå en økning i enhetens budsjetttramme for inneværende år med 1,0 mill. kroner for å forhindre en svekket brannberedskap. Samtidig vil jeg foreta en grundigere gjennomgang av enhetens økonomi i tertialrapporten for andre tertial og i budsjettet for 2006.

Tekniske tjenester

I forbindelse med regnskapsgjennomgangen knyttet til 1 tertialrapport har man ikke kommet over noen større problemer. Det er dog usikkerhet knyttet til inntektene ved Skjøla pukkverk, greier man ikke å dekke inn en evt. mindreinntekt med kurante tiltak vil man komme tilbake til det i 2 tertialrapport.

Vann, avløp og renovasjon

Innenfor vann og avløp tyder foreløpige analyser på at man greier å holde utgiftsbudsjettet. Når det gjelder inntektene er man usikker. Den største usikkerheten ligger i at forskuddsinnbetalingen har gått betydelig ned sammenlignet med 1 tertial 2004. Deler av reduksjonen skyldes forventede virkninger av omleggingen av gebyrsystemet samt at man via en kampanje har fått flere abonnenter til å gå over fra areal til måler, men det forklarer ikke alt. Det kan se ut som om deler av merinntekten man fikk i 2004 ved avregningen for 2004, som foretas 1 tertial 2005, må tilbakebetales. Man vil etter 2 tertial komme fram til mer nøyaktige

Trondheim kommune

tall. Det er relativt store fondsavsetninger innefor VA området, så det vil ikke by på store problemer å takle en evt. mindreinntekt.

Avfallsområdet ser ut til å få et resultat som er 2,5 mill dårligere enn budsjettet. Avviket kan stort sett tilskrives at søppelvolumet har økt mer enn forventet noe som slår rett ut i prisene som betales for å bli kvitt avfallet.

2.3 OVERORDNEDE INNTEKTER

Frie inntekter

I budsjettet for 2005 er det lagt inn 3,497 mrd kr i frie inntekter (skatt på formue og inntekt, selskapsskatt og rammeoverføring). Skatteinngangen for 2004 viste seg å bli noe høyere enn antatt ved budsjetteringstidspunktet, og dette kombinert med ny skatteutjevningsordning, tilsa at de frie inntektene kunne justeres opp med 37 mill kr. Dette var min vurdering inntil skattetall for de første månedene forelå og Revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble lagt frem 13 mai. Skatteinngangen så langt i år har ligget noe under budsjettet og i RNB melder regjeringen om et nedjustert anslag på kommunenes samlede skatteinntekter på 650 mill kr. For Trondheim betyr dette at mitt opprinnelige anslag på vekst må justeres ned med 22 mill kr – altså et anslag som ligger 15 mill kr over det som ligger i opprinnelig budsjett for 2005.

Eiendomsskatt

I budsjettet for 2005 er inntekt fra eiendomsskatt satt til 244 mill kr. For å nå dette målet ble skattesatsen vedtatt økt fra 3,0 til 3,2 promille.

Tall fra 1. termin utskrevet eiendomsskatt viser at det ligger an til en inntektssvikt på ca 22 mill kr.

De forhold som påvirker inntekten fra eiendomsskatt fra 2004 til 2005 omfatter følgende forhold:

<u>Minus</u>	<u>Pluss</u>
- Klagebehandling som gir redusert takst	- Økning i promillesats fra 3.0 til 3.2
- Feilrettinger, bl a antall bunnfradrag reduserer grunnlaget	- Nye skatteeiendommer i 2004

En vesentlig årsak til mindreinntekten fra eiendomsskatt er reduksjonen i skattegrunnlaget gjennom klagebehandling og feilrettinger (inkl økt antall bunnfradrag). I tabellen nedenfor er det vist hvordan grunnlaget har utviklet seg siden 1. termin 2004 ble utskrevet.

<u>Dato</u>	<u>Grunnlag</u>	<u>Skatt</u>	<u>Promille</u>
1 termin 2004	77 000 000 068	115 500 000	3
2 termin 2004	76 453 000 000	114 679 500	3
1 termin 2005	72 915 683 000	116 665 093	3,2
Differanse 1.termin 2004 -1 termin 2005	4 084 317 068		

Tallene viser altså at grunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt er redusert med vel 4 mrd kr gjennom klage- og opprettingsprosessen som har foregått i perioden fra høsten 2004 og til våren 2005. I forhold til en anslått svikt i inntektene på 22 mill kr bidrar reduksjonen av skattegrunnlaget med ca 10 mill kr.

Trondheim kommune

Som følge av resultatet av klagebehandlingen og feilrettingen må fakturert gebyr korrigeres for 1. og 2. termin 2004 og 1 termin 2005, og tilbakebetales kunden.

Denne tilbakebetalingen er skjedd over disse 3 terminene som er nevnt over som rettelsesgebyr. Disse er fordelt på følgende terminbeløp

Termin	Rettelsesgebyr
1 termin 2004	- 0
2 termin 2004	- 1 155 327
1 termin 2005	-10 733 368
2 termin 2005*	- 1 749 141
Sum	-13 637 835

*Prognose

Tabellen viser at rettelsesgebyrene for 2005 beløper seg til vel 12 mill kr.

I budsjettet for 2005 er det ikke tatt tilstrekkelig høyde for reduksjon i takst og grunnlag som følge av klagebehandling og feilrettinger. Det største avviket kommer ved 1. termin 2005. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til anslaget på eiendomsskatt da det fortsatt foreligger noen uavklarte saker.

Jeg vil i egen sak til bystyret i høst gi en mer utførlig beskrivelse og vurdering av det nye systemet for eiendomsskatt.

Momskompensasjon

Pr i dag viser prognosene at momskompensasjonssinntektene er i tråd med budsjettet. I fjor sviktet disse inntektene med 40 mill kr. Årsaken til at det ser bedre ut i år har 3 forklaringer. For det første ble budsjettet momskompensasjonssinntekt for 2005 nedjustert. For det andre så har momssatsen økt fra 24% til 25%, dette medfører økte kostnader, men også økte inntekter. I prognosene til tjenesteområdene er denne merkostnaden innbakt. Den siste forklaringen består i at investeringsvolumet i 2005 ligger vel 180 mill kr over nivået 2004. Dette bidrar til at momskompensasjon for investeringer som kommunen kan føre inn i driftsregnskapet, øker betydelig.

2.4 KAPITALUTGIFTER OG KAPITALINNTEKTER

Netto kapitalutgifter forventes å bli ca 15 mill kr lavere i år enn budsjettet. Dette i hovedsak som følge av endrede renteforutsetninger.

I tallet på 15 mill kr ligger det en reduksjon i kapitalutgiftene isolert på ca 19 mill kr. I motsatt retning går kapitalinntektene. Disse reduseres med ca 4 mill kr som følge av lavere refusjoner fra staten enn budsjettet, til dekning av kapitalutgifter knyttet til grunnskolereformen og til utbyggingen av sykehjem og omsorgsboliger. Reduksjonen skyldes nedsatt rentesats.

Jeg vil i denne rapporten ikke foreslå noen disponering av den forventede mindreutgiften. Årsaken til dette er at vi har flere mulige anvendelser for disse midlene innenfor den finansielle siden av budsjettet, men at jeg på nåværende tidspunkt ikke har tilstrekkelig informasjon for å foreslå en beste løsning for anvendelse.

Trondheim kommune

Vi vet i at utgiftene innen selvkostområdene; vann, avløp og renovasjon, blir kalkulert lavere ved slutten av året enn forutsatt i budsjettet. Differansen skyldes rentenedgangen. En slik differanse må dekkes av bykassen og avsettes til fond. Hvor stort dette beløpet blir har vi ennå ikke informasjon om.

Kommunens lånefond har en akkumulert ubalanse som må dekkes inn. Ubalansen skyldes flere år med for lite innbetalte renter og låneomkostninger. Per utgangen av 2004 var ubalansen på knapt 15 mill kr.

Årets pensjonskostnader er det usikkerhet omkring og det er ikke usannsynlig at vi får høyere kostnader enn forutsatt i budsjettet, jf omtale av pensjonsutgiftene nedenfor.

2.5 ANNET

Lønnsoppgjør

Lønnsveksten i kommunesektoren fra 2004 til 2005 er i revidert nasjonalbudsjett nedjustert fra 4 til 3,25 pst. I forhold til det som er avsatt på lønnsreserven (4 pst) i budsjettet for å møte årets lønnsoppgjør representerer dette en innsparing på 10 mill kr.

Pensjonsutgifter

I årets budsjett ble det satt av 10 mill kr pga av økning i satsen fra Trondheim kommunale pensjonskasse. I tillegg ble det satt av 17 mill kr for å dekke reguleringspremien for sykepleiere med medlemskap i KLP. Disse disponeringene medfører at avvik mellom pensjonskostnader og innbetalinger ikke blir på det nivået vi så i 2004 (-39 mill kr).

Likevel kan det være muligheter for at pensjonskostnadene i år kan bli høyere enn forventet, siden renten som skal legges til grunn for de aktuarberegnete pensjonskostnadene i 2005 er lavere enn i fjor. Dette medfører isolert sett høyere pensjonskostnader, og dermed kan det oppstå et negativt premieavvik som kommunen må kostnadsføre. Hvor mye dette utgjør vet man ikke på dette tidspunktet av året.

2.6 OPPSUMMERING DRIFT

Rapporten viser at det før iverksetting av tiltak prognostiseres et samlet merforbruk på driftsbudsjettet på om lag 63 mill. kroner. Dette viser at det fortsatt er et stort press mot budsjetttrammene og at det kreves en svært stram styring for å holde forbruket på den rette siden av streken.

Jeg forutsetter i denne rapporten at de fleste områdene gjennom tiltak klarer å styre mot tilnærmet balanse med noen unntak.

Dette gjelder utgifter knyttet til utskrivningsklare fra St. Olav, brannvesenet og sosialtjenesteområdet og utgifter under betegnelsen institusjoner men som ikke berører ordinær sykehjemsdrift (dvs. økt tilskudd til private sykehjem til matproduksjon, merforbruk bydelskafeer mv.)

I sum foreslår jeg en økning i budsjetttramme på 14,7 mill. kroner for å dekke inn deler av merforbruket fordelt som følger:

Trondheim kommune

Utgifter knyttet til tiltak for utskrivingsklare fra St. Olav:	11,0 m.kr
Trondheim brann- og redningstjeneste:	1,0 ”
Merkostnader matproduksjon, merforbruk bydelskafeer mv.	<u>2,7 ”</u>
Sum	14,7 ”

Økte utgifter knyttet til utskrivningsklare fra St. Olav er beskrevet i rapporten og tidligere vedtatt i formannskapet.

Bevilgningen til brannvesenet er nødvendig for å forhindre en reduksjon i brannberedskapen.

Merkostnadene knyttet til kjøkkendrift og bydelskafeer foreslås dekket inn nå for å forhindre at disse utgiftene i stedet må dekkes inn over det ordinære institusjonsbudsjettet og legge et ytterligere press på sykehjemmene.

De økte bevilgningene dekkes inn gjennom å disponere til sammen 14,7 mill. kroner av en antatt udisponert ”reserve” på om lag 18 mill. kroner. Denne framkommer som følger:

Økte frie inntekter:	15,0 m. kr
Redusert eiendomsskatt:	- 22,0 ”
Reduserte utgifter til dekking av årets lønnsoppgjør:	10,0 ”
Redusert prisstigning:	8,0 ”
Frigjorte midler etter påplusning/inntreksreglementet:	<u>7,2 ”</u>
Sum ”reserve”	18,2 ”

De ulike postene står beskrevet andre steder i denne rapporten. For å frigjøre alle de midlene som er nevnt ovenfor, må også effekten av redusert prisstigning hentes ut. Dette gjøres rent praktisk ved å gi alle enheter en tilsvarende mindrekompensasjon for lønn. Mange enheter som i dag har et betydelig press mot budsjetttrammene vil i praksis oppleve dette som en ren innstramming.

Av en samlet reserve på 18 mill. kroner foreslår jeg at 3,5 mill. kroner står udisponert. Dette må ses i sammenheng med at det på en rekke budsjettposter er stor usikkerhet knyttet til forbruksutviklingen, f.eks innenfor barnevern.

Hva gjelder forbruksutviklingen innenfor sosialtjenesteområdet er utviklingen bekymringsfull. Det prognostiseres en samlet merforbruk på hele 18 mill. kroner selv etter at det iverksettes en rekke tiltak for å dempe veksten. Isolert sett burde dette merforbruket vært hentet inn igjen gjennom innstramming på andre områder dersom det ikke er mulig å iverksette tilstrekkelige tiltak innfor sosialtjenesteområdet. Jeg vil imidlertid ikke tilrå dette nå. Slike tiltak måtte i så fall betydd en ny runde med tilstramming innenfor tjenesteområder som undervisning og barnehager. Dette er tjenesteområder som i fjor ble ”rammet av” en betydelig innstramming midt i budsjettåret til tross for at de selv hadde god kontroll med forbruket. Det er uheldig å gjøre det samme flere år på rad da det medfører liten tillit til tildelte budsjetttrammer. I tillegg legger jeg vekt på at ubalansen samlet sett er av langt mer beskjedent omfang enn hva tilfellet var i fjor.

Jeg er likevel som nevnt bekymret for utviklingen innenfor sosialhjelpen og vil følge utviklingen nøye. Fortsetter forbruksveksten i samme takt vil dette få betydelige konsekvenser for arbeidet med budsjettet for neste år.

3 INVESTERINGER

3.1. STATUSRAPPORT INVESTERINGER

Skoler

Beløp i mill kroner

Investeringsobjekt/ prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Blussuvold skole	144,7	144,7	-	2007	
Breidablikk skole, rehabilitering	24,0	24,0	-		Overtatt mars 05.
Byåsen skole	150,0	150,0	-	2007	
Åsheim og Charlottenlund	250,0	250,0	-	2004/2005	Skolene er åpnet
Dalgård skole div. investeringstiltak	18,0	18,0	-		
Ila skole	50,0	60,0	-10,0	2005	
Nyborg skole	76,2	76,2	-		Innflyttet 01.03.05
Strindheim skole	123,0	123,0	-		Overtatt august 2004
Sverresborg skole, ombygging	75,0	75,0	-		Forprosjektfase
Åsvang skole	105,0	105,0	-	august 2003	Søknad om tippemidler
Paviljonger 2005	15,0	15,0	-		
Diverse tilpasninger og inventar	20,0	20,0	-		
Miljørettet helsevern skoler	167,5	167,5	-	2006	
Utleira skole, rehabilitering	32,5	32,5	-	2005	Miljørettet helsevern
Bytte til vannbåren varme skoler	41,0	41,0	-	2008	
Elevnett	12,0	12,0	-		
Sum skoler	1 303,9	1 313,9	-10,0		

Blussuvold skole Forprosjekt under arbeid. Forbereder bystyresak høsten 2005. Milepælplan: Innflytting august 2007.

Breidablikk skole, rehabilitering Prosjektet er delfinansiert med 8 mill. kr fra bevilgningen til miljøtiltak. Det vurderes mer omfattende rehabilitering av inventar enn tidligere planlagt. Den eventuelle prosjektutvidelsen skal finansieres av det vedtatte inventarbudsjetten.

Byåsen skole Forprosjektfase for andre byggetrinn. Forbereder bystyresak våren/forsommeren 2005. Milepælplan: Første innflytting januar 2007.

Åsheim og Charlottenlund Åsheim idrettshall er inkludert i kostnadene.

Ila skole rehabilitering 2002 Avvik i omfang har ført til økte kostnader i forhold til vedtatt kostnadsramme. Det skal derfor legges fram enkeltsak for bystyret med forslag til dekning av manglende finansiering.

Trondheim kommune

Sverresborg skole Dette er et totalrehabiliteringsprosjekt. Det viser seg at omfanget var undervurdert ved utarbeidelsen av første kostnadsestimat på 75 mill. kroner. Det skal legges fram enkelt sak med nytt kostnadsoverslag juni 2005.

Åsvang skole Prosjektet kan ikke avsluttes før søknad om tippemidler er behandlet.

Miljøplan skoler I planperioden 2003-2006 er det budsjettet med 200 mill. kroner til retting av manglene i skolene. Det gjenstår nå tiltak på en tredjedel av skolene.

Vannbåren varme i skolene Totalt skal 22 skoler tilknyttes fjernvarme og 18 av disse skal i tillegg ombygges fra elektrisk oppvarming. Det er gjennomført tiltak på tre skoler og ytterligere tre skoler blir tilknyttet fjernvarme i 2005. Prosjektet skal avsluttes i 2008.

Barnehager

Beløp i mill. kroner

Investeringsobjekt/ prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Gjørtlerveien barnehage	17,0	17,0	-	2006	Skisseprosjektfase
Iladalen barnehage	16,6	17,6	-1,0	mai 2005	Se kommentar
Nedre Elvehavn barnehage	9,6	9,6	-	2006	Under gjennomføring.
Presthus barnehage	3,0	3,0	-	2005	Under bygging
Sjetne barnehage - Grendahuset	1,0	1,0	-		Overtatt aug. 04
Stabburet barnehage	18,0	18,0	-	2005	Grunnarbeid pågår
Nyborg barnehage nybygg	15,5	16,0	-0,5		Overtatt januar 2004
Miljørettet helsevern	25,0	25,0	-	2008	
Diverse investeringer/inventar	12,1	12,1	0,0		
Tomtekjøp	10,0	10,0	-		
Sum barnehager	127,8	129,3	-1,5		

Iladalen barnehage Forurenset grunn har medført kostnadsavvik. Overskridelsen dekkes innfor vedtatt investeringsramme for barnehager.

Nyborg barnehage Vannlekkasje med påfølgende sanering har medført kostnadsavvik. Overskridelsen dekkes innenfor vedtatt investeringsramme for barnehager.

Miljørettet helsevern barnehager Det er budsjettet med 25 mill. kr i planperioden 2005-2008 til miljørettet helsevern i barnehager. Det er nå foretatt en grundig gjennomgang av påleggene. Det er også foretatt nødvendige målinger. Det viser seg nå at investeringsbehovet er ca 35 mill. kroner. Det er først og fremst ventilasjonsanleggene som krever mer omfattende tiltak enn tidligere forutsatt. Det økte investeringsbehovet tas med i rådmannens forslag til investeringsplan for 2006-2009.

Sykehjem og omsorgsboliger

Beløp i mill kroner

Investeringsobjekt/ Prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Brundalen sykehjem	9,6	9,6	-		Overtatt mai 2004
Munkvoll sykehjem	81,3	81,3	-		Overtatt april 2004
Nypantunet, nye sengeplasser	17,6	17,6	-		Overtatt 19/11-04
Tiller sykehjem inkl. bofellesskap	107,6	107,6	-	2003	Sluttrapport 2. tert. 2005
Valentinlyst sykehjem	137,1	137,1	-	mai/juni 2005	
Ilsvika sykehjem totalt	49,4	49,4	-		Sluttrapport 2. tertial 2005

Trondheim kommune

Brannsikring sykehjem	13,7	13,7	-		
Vannbåren varme sykehjem	15,0	15,0	-		
Havstein II. Senter for døv/blinde	26,6	26,6	-		
Østre Rosten 49-Tiller - spesialboliger	15,7	15,7	-	2006	Reg.plan godkjent.
Munkvoll omsorgsboliger	40,5	40,5	-		Overtatt juni 2004.
Valentinlyst omsorgsboliger	21,4	21,4	-	2005	
Tiller omsorgsboliger (Østre Rosten 51)	8,1	8,1	-		Overtatt nov 2003
Ombygginger	15,3	15,3	-		
Inventar og utstyr	7,3	7,3	-		
Sum sykehjem og omsorgsboliger	566,2	566,2	-		

Vannbåren varme i sykehjem Seks sykehjem skal tilknyttes fjernvarme og fire ombygges fra elektrisk oppvarming. Prosjektet avsluttes i 2008.

Kommunale boliger

Beløp i mill. kroner

Investeringsobjekt/ Prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Oppgradering bolig	12,0	12,0	-	2005	
Gjenkjøp bolig	10,0	10,0	-	2005	
Barneboliger/Avlastningsboliger	11,0	11,0	-	2005	Se kommentar.
Anskaffelse utleieboliger	70,0	70,0	-	løpende	Jf. boligprogram
Tilpassing boliger	1,0	1,0	-	løpende	
Sum boliger	104,0	104,0	-		

Avløp, grønt, vann og veg

Beløp i mill. kroner

Investeringsobjekt/ prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Avløp	143,3	145,5	-2,2	Løpende	104 prosjekt
Grønt	36,4	36,4		Løpende	50 prosjekt
Høvringen Renseanlegg	204,0	204,0		2005	
Vann	183,8	180,9	2,9	Løpende	93 prosjekt
Veg	80,3	80,9	-0,6	Løpende	55 prosjekt
Sum	264,1	261,8	2,3		

Avløp Noen enkeltprosjekt blir dyrere enn budsjettert. Det gjelder først og fremst Korsvika separering (1,5 mill. kroner) og Bekkenområdet, tilknytning (0,9 mill. kroner). Den forventede overskridelsen vil bli hensyntatt i rådmannens budsjettforslag for 2006.

Vann Besparelsen tilbakeføres til investeringsrammen.

Annen investeringsaktivitet

Beløp i mill. kroner

Investeringsobjekt/ Prosjekt	Vedtatt kostn.ramme	Forventet sluttkostnad	Avvik	Forventet ferdigst.	Kommentar
Bakklandet tilfluktsrom	24,0	24,0		2004	
Duedalen tilfluktsrom	0,4	0,4		2005	
Valøya kontorbygg	16,0	16,0		2007	
Ombygging rådhuset brannverntiltak	4,0	4,0		2005	
Offentlige pålegg idrettsanlegg	4,0			Løpende	
ENØK	20,0	20,0		Løpende	
ASBEST	4,0	4,0		Løpende	
Arrangementsbygg Stadion Øya	5,3	5,3			Ferdig 2004
Kunstnerisk utsmykking	26,6	26,6		Løpende	
Kultur/biblioteket	7,9	7,9		2005	
Idrett/friluftsliv	17,2	17,2		2005	
Kirker og kirkegårder	52,2	52,2		Løpende	
IT fagsystem	11,5	11,5		2005	
IT infrastruktur	46,9	46,9		2005	
IT effektiviseringsprosjekt	21,4	21,4		2005	
Elevnett 2005	0,6	0,6		2005	
Felles dør og ny kulturenhet	24,0	26,0	-2,0	2006	Se kommentar
Samlokalisering/adm.bygg	33,3	33,3		2006	
Lokaler for SEVO	9,0	9,1	-0,1	2005	Se kommentar
Frankeringsmaskin	0,4	0,2	0,2	2005	Redusert investeringsbehov.
Innredning grafisk senter	0,4	0,4		2005	
Transport og brannmaterieill	5,9	5,9		2005	
Ny brannstasjon	120,0	120,0		2008	
Feiebiler	0,4	0,4		2005	
Sum	455,4	453,3	-1,9		

Felles dør og ny kulturenhet Lokalisering av ny kulturenhet og overtakelse av Trekanten fra Aetat har medført en forventet kostnadsoverskridelse på ca 2 mill. kroner. Lokaler i forbindelse med avviklingen av VI-prosjektet kan også medføre investeringer i 2006. Det økte investeringsomfanget vil inngå i rådmannens forslag til investeringsbudsjett for 2006.

Lokaler for Sevo Anskaffelseskostnaden ble noe høyere enn tidligere estimert. Dette er en selvfinansierende investering. Videre utvikling av bygningen skal utredes. Overskridelsen og fremtidig investering må lånefinansieres, noe jeg vil komme tilbake til når jeg har oversikt over det totale investeringsbehovet.

3.2 Avsluttede prosjekt

Som en del av tertialrapporteringen skal det redegjøres særskilt for prosjekt som er avsluttet i perioden. Redegjørelsen skal ta utgangspunkt i bystyrets bevilgning, og være en redegjørelse for sluttresultat i henhold til vedtatte forutsetninger. Prosjektet anses deretter som formelt avsluttet.

Beløp i mill kroner

Investeringsobjekt/ Prosjekt	Regnskap 30.04.05	Prosjekt- kostnader	Bevilget/ finansiert	Avvik	Dekning avvik	Kommentar
Markaplassen skole	126,5	126,5	126,5	-		Ferdigstilt 2001
Sum skoler	126,5	126,5	126,5			
Andungen barnehage	4,4	4,4	4,4	-		Ferdigstilt 2003
Charlottenlund barnehage	13,4	13,4	13,4	-		Ferdigstilt 2003
Møllebakken barnehage	3,9	3,9	3,9	-		Ferdigstilt 2003
Ringene barnehage, inneklimateiltak	4,2	4,4	4,4	-		Ferdigstilt 2003
Ringene barnehage, utomhusanlegg	1,5	1,5	1,5	-		Ferdigstilt 2003
Sildråpen barnehage, avd Åsvang	12,8	13,0	12,8	-0,2	Innenfor portef.	Ferdigstilt 2004
Sjetne barnehage, nybygg	11,7	11,9	11,9	-		Ferdigstilt 2003
Sum barnehager	51,9	52,4	52,2	-0,2		
Halseth helsestasjon	3,2	3,2	3,2	-		Eks. inventar
Rosten helsestasjon	1,5	1,5	1,5	-		Ferdigstilt 2003
Sum helsestasjoner	4,7	4,7	4,7			
Byneset sykehjem totalt	83,2	83,2	80,3	-2,9		se kommentarer
Frostaveien 2	5,4	5,4	5,4	-		
Havstein utbedring av svømmebasseng	2,8	3,0	3,0	-		Ferdigstilt 2004
Kystad sykehjem	43,1	46,7	46,9	0,2	Tilbakeføres portef.	Ferdigstilt 2003
Postkjøkken sykehjem totalt	17,0	17,0	17,0	-		Ferdigstilt 2003
Søbstad sykehjem Bydelskafé	8,3	8,3	8,3	-		Ferdigstilt 2004
Tempe sykehjem totalt	111,8	112,0	112,5	0,5	Tilbakeføres portef.	Ferdigstilt 2003
Tempe omsorgsboliger	18,0	18,0	18,0	-		ferdigstilt 2003
Sum sykehjem og omsorgsboliger	289,6	293,6	291,3	-2,2		
Innherredsveien 51	13,3	13,3	13,3	-		Ferdigstilt 2003
Ingeborg Ofstads veg 51-52	14,2	14,3	14,3	-		Ferdigstilt 2003
Klokker Lassens gate 2	1,1	1,1	0,9	-0,2	Innenfor portef.	Ferdigstilt 2002
Sagplassveien 74	10,3	10,4	10,4	-		Ferdigstilt 2002
Sum boliger	38,9	39,1	38,9	-0,2		
Sum avløp		7,4	7,2	-0,2	Innenfor portef.	
Sum grønt		1,2	1,1	-0,1	Innenfor portef.	
Sum veg		7,5	8,2	0,7	Tilbakeføres portef.	
Sum vann		10,4	11,6	1,2	Tilbakeføres portef.	
Bispehaugen tilfluktsrom oppgrad	0,6	0,6	0,6	-		
Kongsveien 130	2,4	2,4	2,4	-		Overtatt våren 2002.
Sum avsluttede prosjekt	514,5	545,7	544,7	-1,0		

Skoler

Markaplassen skole og idrettshall består av to separate bygg. Ungdomsskolen er dimensjonert for 450 elever. Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektbeskrivelse, kravspesifikasjoner og prosjekteringsmaler. Hallen er utformet og dimensjonert i henhold til normer og krav for flerbrukshall. Gjennomføringen var i henhold til vedtatte forutsetninger og vedtatt kostnadsramme.

Barnehager

Trondheim kommune

Andungen barnehage holder til i det gamle arrangementsbygget på Stadion, Øya. Bygningen stod opprinnelig ved Nidelva, men ble flyttet til ny plassering ved Klostergata. Det ble i tillegg bygget ny kjeller. Flytting av bygget ble ca. 2 måneder forsinket. Prosjektkostnader er i henhold til vedtak.

Charlottenlund barnehage Prosjektet startet som et inneklimateprosjekt, men ble endret til rehabilitering av gammelt bygg med installasjon av ventilasjonsanlegg, bygging av ny toavdelings barnehage med administrasjonsareal og areal for åpen barnehage. Investeringen inkluderer også nytt uteareal. Prosjektet ble gjennomført i henhold til kommunens barnehagemal fra 2001. Malen ble utviklet parallelt med planlegging av Charlottenlund barnehage. Det ble imidlertid behov for diverse tilleggstiltak utomhus. Fremdriften var i henhold til plan med unntak av at utomhusarbeidene ble noe forsinket. Prosjektkostnaden ligger innenfor vedtatt kostnadsramme.

Møllebakken barnehage Barnehagen ligger i en fredet bygning, og prosjektet startet som et inneklimateprosjekt. Det ble utvidet til ominnredning, rehabilitering av bygningskropp og tiltak utomhus. Bygget hadde også større råteskader enn først antatt, med tidkrevende opprettingsarbeider som følge. Endringer i omfang medførte forsinket ferdigstillelse og økte investeringskostnader. Opprinnelig budsjett var 3,017 mill kroner mens sluttkostnader er kr. 3,86 mill. kroner. Prosjektet er fullfinansiert.

Ringens barnehage, inneklimateiltak Prosjektet startet som et inneklimateiltak, men ble utvidet til å innbefatte diverse ominnredning, samt påbygging på deler av bygget. Gjennomføringen var i henhold til plan og prosjektkostnader er i henhold til vedtak.

Ringens barnehage, utomhusanlegg var oppgradering av utomhusanlegg inklusive diverse boder. Prosjektkostnader er i henhold til vedtak.

Sildråpen barnehage, avd. Åsvang En 4-avdelings barnehage med lokaler for "åpen barnehage" er bygd ved gjenbruk av to gamle bygg, En bygning av prefabrikerte rommoduler er flyttet fra Nyborg barnehage, og en midlertidig skolepaviljong ved Åsvang skole ble rehabilitert og tatt i bruk. Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektbeskrivelse og kravspesifikasjoner. Fremdriften har vært i henhold til plan. Prosjektkostnaden er i henhold til bystyrevedtak.

Sjetne barnehage Prosjektet startet som et inneklimateiltak, men ble endret til å omfatte riving av gammel toavdelings barnehage. Det ble oppført ny bygning for tre avdelinger med full opparbeiding av utomhusarealene. Bygning og utomhusarealer holder god standard og gjennomføringen har vært i henhold til plan.

Helsestasjoner

Halset helsestasjon Fraflyttede lokaler i sokkeletasjen på Halset skole ble ombygget til helsestasjon. Prosjektet omfattet ny rominndeling og nye tekniske anlegg. Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektbeskrivelse og kravspesifikasjoner i løpet av 2003. Prosjektet er fullfinansiert.

Rosten helsestasjon Helsestasjonene som var lokalisert på Sjetne skole og i leide lokaler på Tiller ble flyttet til ombygde lokaler i Rosten skole. Lokalene gir plass til helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. Prosjektet er gjennomført som planlagt og innenfor vedtatt kostnadsramme.

Sykehjem og omsorgsboliger

Trondheim kommune

Byneset sykehjem, aktivitetssenter og administrative arealer – Spongdal omfatter 24 sykehjemsplasser og 6 plasser for demente, aktivitetssenter med dagsenter og kafé, i tillegg til kontorer for sykehjemmet, hjemmebasert omsorg og barnehagen.

Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektbeskrivelse, kravspesifikasjoner og maler, men kostnadene overskrider prosjektkostnad vedtatt av Bystyret 22.11.2001, sak Bnr. 0172/01. Kostnadsoverskridelsen kan ikke løses innenfor vedtatte investeringsrammer. Det skal derfor legges fram en enkeltsak for bystyret med forslag til dekning av manglende finansiering.

Kystad sykehjem inneholder 24 sykehjemsplasser med tilhørende nødvendige birom. Prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektbeskrivelse, kravspesifikasjoner og maler. Ferdigstillelse var i henhold til fremdriftsplan.

Prosjektkostnader vedtatt av Bystyret 26.06.2002, sak Bnr. 108/2002 var kr 45 400 000.- inkl. inventar. Det ble samtidig vedtatt en tilleggsmerknad som stilte krav om vannbåren varme. Formannskapet vedtok, 24.09.02 sak 0317/02, en utvidet kostnadsramme på kr 1 510 345.- for tilleggskostnader vedrørende vannbåren varme. Sluttoppstillingen viser en besparelse i forhold til vedtatt investeringsramme på kr. 256 460.-. Den udisponerte posten overføres til porteføljerammen.

Søbstad sykehjem, bydelskafé Dette var ombygging av tidligere produksjonskjøkken til ny bydelskafé, samt noen mindre areal for sykehjemmet. Det ble i tillegg gjennomført noen endringer utomhus.

Tempe sykehjem, aktivitetssenter og administrative arealer Prosjektet består av 24 sykehjemsplasser, aktivitetssenter med dagsenter, kafé etc. og kontorer for sykehjemmet og hjemmebasert omsorg. Prosjektet er gjennomført iht. prosjektbeskrivelse, kravspesifikasjoner og maler. Sykehjemmet ble ferdigstilt i henhold til plan juni 2003.

Prosjektkostnader vedtatt av Bystyret 26.06.2001, sak Bnr. 0108/01 kr.112 511 000.- inklusive inventar. Prosjektkostnad ved ferdigstillelse er kr. 111 963 000.- Den udisponerte posten overføres til investeringsområdet.

Tempe omsorgsboliger Tempesletta Borettslag består av 61 omsorgsboliger som er organisert i borettslag. Boligene ble ferdigstilt april 2003. Trondheim Kommune har anskaffet 17 av de 61 boligene. Målsetningen var å anskaffe 19 boliger innenfor vedtatt investeringsramme, men ettersom gjennomsnittlig pris pr. andel ble høyere enn forutsatt ble antallet redusert til 17.

Boliger

Ungdomsboligprosjektene Innherredsveien 51 og Ingeborg Hofstads veg 51-52

Trondheim kommune og Husbanken gjennomførte i 2001 prosjektkonkurranser om rimelige ungdomsboliger: Utleieboliger i Innherredsveien 51 og lavinnskuddsboliger i Ingeborg Ofstads veg 51 og 52 på Tiller.

Innherredsveien 51 består av 23 boliger. Ingeborg Ofstads veg 51 og 52 består av 20 lavinnskuddsboliger på Tiller. Etter overtakelsen solgte Trondheim kommune boligene til borettslaget OTTO. Prosjektene ble gjennomført i henhold til forutsetningene som var lagt til grunn for vedtaket.

Trondheim kommune

Sagplassv. 74 - barnebolig på Vikåsen er bygd for 6 barn med stort omsorgsbehov og har et bruksareal på 563m². Gjennomføringen var i samsvar med prosjektbeskrivelse, fremdriftsplan og innenfor vedtatt kostnadsramme.

Klokker Lassens gt. 2 En firemannsbolig fra 1934 med boareal 312 m² er tatt i bruk som boliger for bostedsløse etter mindre ombygginger og tilpassinger. Prosjektet ble gjennomført etter en godkjent plan og kostnadsramme. Fordi boligene var tenkt brukt midlertidig, var de planlagte tiltakene holdt innenfor en svært nøktern ramme, og det ble nødvendig med noen tilleggsarbeider for å oppnå akseptabel standard. Tilleggsarbeidene er finansiert innenfor vedtatt ramme for investeringsområdet.

Avløp, grønt, vann og veg

Dette er mange enkeltprosjekt som er gjennomført i henhold til planer og innenfor vedtatt investeringsramme.

Diverse prosjekt

Bispehaugen tilfluktsrom Prosjektet bestod av oppgradering/ utskifting av elektriske installasjoner og mindre utomhusarbeider ved inngangsportalen i gårdsrom i Nedre Møllenberg gt. 53. Tiltakene er utført i henhold til normer for tilfluktsrom og fremdriftsplan.

Kongsveien 130 Prosjektet gjelder ombygging fra rodestasjon for Trondheim Bydrift til sosialbygg for vedgruppen. Prosjektet er gjennomført med den kvalitet og fremdrift som var forutsatt.

Rådmannen i Trondheim, 30.05.05

Snorre Glørstad
kommunaldirektør

Hans Ole Rolfsen
rådgiver